Evropski parlament
2019-2024

Odbor za državljanske svoboščine, pravosodje in notranje zadeve

2022/0135(COD)

16.9.2022

***I
OSNUTEK POROČILA

o predlogu uredbe Evropskega parlamenta in Sveta o spremembi Uredbe (EU) 2018/1806 o seznamu tretjih držav, katerih državljani morajo pri prehodu zunanjih meja imeti vizume, in držav, katerih državljani so izvzeti iz te obveznosti (Kuvajt, Katar)
(COM(2022)0189 – C9-0160/2022 – 2022/0135(COD))

Odbor za državljanske svoboščine, pravosodje in notranje zadeve

Poročevalec: Erik Marquardt

Oznake postopkov

*	Postopek posvetovanja
***	Postopek odobritve
***I	Redni zakonodajni postopek (prva obravnava)
***II	Redni zakonodajni postopek (druga obravnava)
***III	Redni zakonodajni postopek (tretja obravnava)

(Vrsta postopka je odvisna od pravne podlage, ki je predlagana v osnutku akta.)

Predlogi sprememb k osnutku akta

Spremembe, ki jih predlaga Parlament, v dveh stolpcih

Izbrisano besedilo je označeno s ***krepkim poševnim tiskom*** v levem stolpcu, zamenjano besedilo s ***krepkim poševnim tiskom*** v obeh stolpcih, novo besedilo pa s ***krepkim poševnim tiskom*** v desnem stolpcu.

Prva in druga vrstica glave vsakega predloga spremembe navajata zadevni del besedila v obravnavanem osnutku akta. Če predlog spremembe zadeva obstoječi akt, ki se ga želi spremeniti z osnutkom akta, glava poleg tega vsebuje še tretjo in četrto vrstico, ki navajata obstoječi akt oziroma zadevno določbo tega akta.

Spremembe, ki jih predlaga Parlament, v obliki konsolidiranega besedila

Novo besedilo je označeno s ***krepkim poševnim tiskom***. Izbrisano besedilo je označeno s simbolom ▌ ali prečrtano. Zamenjano besedilo je izbrisano ali prečrtano, besedilo, ki ga nadomešča, pa je označeno s ***krepkim poševnim tiskom***.
Izjema so spremembe izključno tehnične narave, ki so jih vnesle službe z namenom priprave končnega besedila in niso označene.

VSEBINA

Stran

OSNUTEK ZAKONODAJNE RESOLUCIJE EVROPSKEGA PARLAMENTA 5

OBRAZLOŽITEV 9

OSNUTEK ZAKONODAJNE RESOLUCIJE EVROPSKEGA PARLAMENTA

o predlogu uredbe Evropskega parlamenta in Sveta o spremembi Uredbe (EU) 2018/1806 o seznamu tretjih držav, katerih državljani morajo pri prehodu zunanjih meja imeti vizume, in držav, katerih državljani so izvzeti iz te obveznosti (Kuvajt, Katar)
(COM(2022)0189 – C9-0160/2022 – 2022/0135(COD))

(Redni zakonodajni postopek: prva obravnava)

Evropski parlament,

– ob upoštevanju predloga Komisije Evropskemu parlamentu in Svetu (COM(2022)0189),

– ob upoštevanju člena 294(2) in člena 77(2)(a) Pogodbe o delovanju Evropske unije, na podlagi katerih je Komisija Parlamentu podala predlog (C7-0160/2022),

– ob upoštevanju člena 294(3) Pogodbe o delovanju Evropske unije,

– ob upoštevanju člena 59 Poslovnika,

– ob upoštevanju poročila Odbora za državljanske svoboščine, pravosodje in notranje zadeve (A9-0000/2022),

1. sprejme stališče v prvi obravnavi, kakor je določeno v nadaljevanju;

2. poziva Komisijo, naj mu zadevo ponovno predloži, če svoj predlog nadomesti, ga bistveno spremeni ali ga namerava bistveno spremeniti;

3. naroči svoji predsednici, naj stališče Parlamenta posreduje Svetu in Komisiji ter nacionalnim parlamentom.

Predlog spremembe 1

Predlog uredbe
Uvodna izjava 3

Besedilo, ki ga predlaga Komisija	*Predlog spremembe*
(3) ***Kuvajt*** in Katar ***predstavljata nizko tveganje nedovoljenih migracij v Unijo in*** izdajata biometrične potne liste v skladu s standardi Mednarodne organizacije civilnega letalstva. ***Varnostno sodelovanje s tema državama se je v zadnjih letih okrepilo. Z vidika gospodarskih interesov***	(3) ***Na podlagi ocene Komisije Kuvajt*** in Katar ***izpolnjujeta merila iz Uredbe (EU) 2018/1806, kar omogoča njuno vključitev na seznam držav, katerih državljani so izvzeti iz vizumske obveznosti. Obe državi*** izdajata ***tudi*** biometrične potne liste v skladu s standardi

sta Kuvajt in ***Katar pomembna gospodarska partnerja Unije***, ***zlasti na področju energije. Čeprav*** v ***obeh*** državah ***še vedno obstajajo izzivi na področju človekovih pravic*** in ***temeljnih svoboščin***, ***so bile v njiju izvedene družbene spremembe in izboljšave na področju pravic žensk***, ***delavskih pravic, svobode veroizpovedi in medverskega dialoga***, ***pričakuje pa*** se ***tudi***, ***da bosta še naprej dosegali napredek*** in ***izvajali reforme***. ***Dolgoročne koristi brezvizumskih potovanj*** v ***EU lahko okrepijo pozitivne trende na teh področjih***.

Mednarodne organizacije civilnega letalstva. ***Vendar pa v Kuvajtu in Katarju, kljub nedavnim in tekočim družbenim in zakonodajnim spremembam, ostajajo resni pomisleki*** in ***številni izzivi na področju človekovih pravic in temeljnih svoboščin, kot so opisani v oceni Komisije (delovni dokument služb Komisije o izpolnjevanju meril iz člena 1 Uredbe (EU) 2018/1806 s strani Kuvajta in Katarja)***, ***letnem poročilu Evropske službe za zunanje delovanje o človekovih pravicah in demokraciji*** v ***svetu za leto 2021 (poročila o*** državah***) in poročilih različnih nevladnih organizacij. Da bi zagotovili učinkovitost*** in ***popolno vzajemnost izvzetja iz vizumske obveznosti***, ***bi moral sporazum o odpravi vizumske obveznosti zagotoviti, da se odpravijo vse ovire***, ***ki preprečujejo uživanje koristi potovanj brez vizumov pri prehodu zunanjih meja držav članic***, ***tako da*** se ***upravičencem omogoči nediskriminatoren dostop***, ***zlasti neodvisen dostop do potovanj za ženske, člane skupnosti LGBTQ+*** in ***osebe brez državljanstva***. ***Ti pogoji bi se morali odražati v dvostranskih sporazumih o odpravi vizumske obveznosti, ki ju bo sklenila Unija s tema državama.***

Or. en

Predlog spremembe 2

Predlog uredbe
Uvodna izjava 3 a (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija	*Predlog spremembe*
	(3a) Poleg tega bi si bilo treba prizadevati za celovit uradni dialog o človekovih pravicah s Kuvajtom in Katarjem, ki bi privedel do oprijemljivih izboljšav in dosežkov, med drugim v zvezi s pravicami delavcev, vključno s pravicami delavcev migrantov, pravicami žensk, pravicami oseb LGBTQ+, svobodo veroizpovedi, prepovedjo mučenja,

svobodo govora, pravico do zbiranja in prepovedjo smrtne kazni. Dvostranska sporazuma o odpravi vizumske obveznosti med Unijo in Kuvajtom ter Unijo in Katarjem bi morala vključevati izrecne in konkretne zaveze v ta namen.

Or. en

Predlog spremembe 3

Predlog uredbe
Uvodna izjava 4

Besedilo, ki ga predlaga Komisija	*Predlog spremembe*
(4) ***Zato*** bi bilo treba državljane teh dveh držav izvzeti iz vizumske obveznosti za bivanja, ki ne presegajo 90 dni v katerem koli 180-dnevnem obdobju, ter ti državi prenesti v Prilogo II k Uredbi (EU) 2018/1806.	(4) ***Ob upoštevanju, da lahko dolgoročne koristi brezvizumskih potovanj in vzajemne izmenjave z EU okrepijo pozitivne trende tudi na področjih človekovih pravic in temeljnih svoboščin,*** bi bilo treba državljane teh dveh držav izvzeti iz vizumske obveznosti za bivanja, ki ne presegajo 90 dni v katerem koli 180-dnevnem obdobju, ter ti državi prenesti v Prilogo II k Uredbi (EU) 2018/1806.

Or. en

Predlog spremembe 4

Predlog uredbe
Uvodna izjava 4 a (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija	*Predlog spremembe*
	(4a) Za oceno koristi, dosežkov in morebitnih izboljšav, povezanih z vzajemnim izvzetjem iz vizumske obveznosti, bi bilo treba v dvostranskih sporazumih o odpravi vizumske obveznosti med Unijo in Kuvajtom ter Unijo in Katarjem zagotoviti, da Komisija redno ocenjuje izvajanje njunih določb, vključno z njuno razsežnostjo na področju človekovih pravic.

Or. en

Predlog spremembe 5

Predlog uredbe
Uvodna izjava 6

Besedilo, ki ga predlaga Komisija	*Predlog spremembe*
(6) Izvzetje iz vizumske obveznosti za državljane Kuvajta in Katarja se ne bi smelo uporabljati, dokler se ne skleneta dvostranska sporazuma o odpravi vizumske obveznosti med Unijo ter Kuvajtom in Katarjem, da se zagotovi popolna vzajemnost.	(6) Izvzetje iz vizumske obveznosti za državljane Kuvajta in Katarja se ne bi smelo uporabljati, dokler se ne skleneta dvostranska sporazuma o odpravi vizumske obveznosti med Unijo ter Kuvajtom in Katarjem, da se zagotovi popolna vzajemnost. ***Sklenitev dvostranskih sporazumov o odpravi vizumske obveznosti med Unijo in Kuvajtom ter Unijo in Katarjem ne bi smela biti odvisna od sklenitve dvostranskih sporazumov z drugih področij politike, kot sta vračanje ali ponovni sprejem, ali kako drugače povezana z njimi.***

Or. en

Predlog spremembe 6

Predlog uredbe
Uvodna izjava 6 a (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija	*Predlog spremembe*
	(6a) Po vzoru sedanjega procesa za sklenitev sporazumov nove generacije skladu z Uredbo (EU) 2018/1806, ki vključuje Kuvajt in Katar, bi morala Komisija nemudoma oceniti stanje v drugih tretjih državah, ki potencialno izpolnjujejo pogoje za izvzetje iz vizumske obveznosti, zlasti v Omanu in Ekvadorju, pri tem pa upoštevati zadevno regionalno povezanost.

Or. en

OBRAZLOŽITEV

Evropska komisija predlaga spremembo Uredbe (EU) 2018/1806, da bi bili državljani Kuvajta in Katarja izvzeti iz vizumske obveznosti pri prestopu zunanjih meja držav članic za bivanja, ki ne presegajo 90 dni v katerem koli 180-dnevnem obdobju. Pravna podlaga tega predloga je člen 77(2)(a) Pogodbe o delovanju Evropske unije (PDEU). Predlagana uredba pomeni razvoj schengenskega pravnega reda.

Tretje države, katerih državljani so izvzeti iz vizumske obveznosti, se določijo na podlagi ocene več meril iz člena 1 Uredbe (EU) 2018/1806 za vsak posamezni primer. Merila so med drugim povezana z „nezakonitim priseljevanjem, javnim redom in varnostjo, gospodarskimi koristmi, zlasti glede turizma in zunanje trgovine, in zunanjimi odnosi Unije z ustreznimi tretjimi državami, predvsem glede človekovih pravic in temeljnih svoboščin, pa tudi s posledicami za regionalno povezanost in vzajemnost“.

Da bi bilo izvzetje učinkovito, bo treba med vsako od obeh držav in EU skleniti sporazum o odpravi vizumske obveznosti, ki bo vključeval zaščitne ukrepe v zvezi z merili iz Uredbe (EU) 2018/1806, na podlagi katerih se upraviči izvzetje. Po uporabi predlaganega izvzetja iz vizumske obveznosti se lahko uporabita mehanizma vzajemnosti in zadržanja iz Uredbe (EU) 2018/1806, če ni zagotovljena popolna vizumska vzajemnost, če se brezvizumski režim zlorablja ali če pride do zlorab, povezanih z izvzetjem iz vizumske obveznosti.

Na zunanjih mejah EU bodo še naprej potekala preverjanja, ali potniki, ki ne potrebujejo vizuma, izpolnjujejo pogoje za vstop, vključno s preverjanjem schengenskega informacijskega sistema in nacionalnih podatkovnih zbirk držav članic. Poleg tega se bosta za potnike, ki so izvzeti iz vizumske obveznosti in ki obiščejo schengensko območje, uporabljala evropski sistem vstopa/izstopa (SVI) ter Evropski sistem za potovalne informacije in odobritve (ETIAS), takoj ko bosta začela v celoti delovati.

Kuvajt in Katar sta pomembna gospodarska partnerja Unije, zlasti na področju energije in z vidika ciljev EU, da diverzificira svojo oskrbo z energijo. Sodelovanje med EU ter Kuvajtom in Katarjem se je v zadnjih letih okrepilo tudi na več področjih politike, na primer na področju varnosti na dvostranski ravni in v okviru Zalivskega sveta za sodelovanje (GCC). Poleg tega Kuvajt in Katar izdajata biometrične potne liste.

Vendar pa je še vedno kar nekaj resnih pomislekov in pomanjkljivosti na področju človekovih pravic in temeljnih svoboščin. Kljub nedavnim zakonodajnim reformam in političnim pobudam na več področjih in pri izvrševanju novo sprejete zakonodaje še vedno ostajajo številni izzivi, kar so med drugim poudarile Komisija v svoji oceni, Evropska služba za zunanje delovanje v letnem poročilu o človekovih pravicah za leto 2021 ter organizaciji Amnesty International in Human Rights Watch v svojih letnih poročilih. V zvezi s tem se posebna pozornost namenja delovnim pogojem delavcev migrantov ob prihodnjem svetovnem prvenstvu v nogometu, druga problematična področja pa vključujejo pravice žensk, pravice oseb LGBTQ+, svobodo veroizpovedi, prepoved mučenja, svobodo govora, pravico do zbiranja in prepoved smrtne kazni.

Izvzetje iz vizumske obveznosti je lahko ključno pri spodbujanju partnerstva med obema regijama, pri krepitvi političnega dialoga ter pri gospodarskih, raziskovalnih, izobraževalnih,

kulturnih in družbenih izmenjavah. Nadaljevanje uradnih dialogov o človekovih pravicah je sestavni del zavez, sprejetih v okviru dvostranskih sporazumov, ki bodo sklenjeni med Unijo ter Katarjem in Kuvajtom, predvideno pa je tudi stalno ocenjevanje takih dialogov. Glede na to, da bosta ta dvostranska sporazuma prva, sprejeta v okviru nove ureditve iz Uredbe (EU) 2018/1806, poročevalec meni, da bo uvedba omenjenih klavzul služila kot vzor in ugodno učinkovala na podobne prihodnje sporazume.

Uvedba brezvizumskega režima je zelo pomembna ne le za državljane Katarja in Kuvajta, temveč tudi za državljane EU. Prispevala bo k poglobitvi medosebnih stikov in izmenjav ter h krepitvi socialnih in kulturnih odnosov. S tega stališča je bistveno, da se bo vsem državljanom vseh podpisnic zagotovil enak in nediskriminatoren dostop do ugodnosti, povezanih z brezvizumskim režimom.

Da bi ocenili dejanske koristi in dosežke brezvizumskega režima ter morebitne potrebe po izboljšavah, poročevalec meni, da bi bilo režim primerno redno ocenjevati in v vse prihodnje dvostranske sporazume o odpravi vizumske obveznosti vključiti izrecno določbo o ocenjevanju in poročanju Komisije.

Glede na koristi, ki bi jih brezvizumski režim lahko prinesel vsem vključenim stranem, bi si morala EU močneje prizadevati za sodelovanje z drugimi tretjimi državami, ki jih zanima tak režim potovanj v EU. Predlagana izvzetja iz vizumske obveznosti za državljane Katarja in Kuvajta bi morala spodbuditi Komisijo, da na podlagi meril in postopka iz Uredbe (EU) 2018/1806 začne konkreten dialog z drugimi državami ter pravočasno oceni tiste, ki potencialno izpolnjujejo pogoje in jih režim zanima.

Nazadnje poročevalec meni, da Evropski parlament s sprejetjem predloga Evropske komisije potrjuje, da je zavezan krepitvi medosebnih odnosov in družbenih izmenjav s Kuvajtom in Katarjem. Ob upoštevanju, kako pomembna je liberalizacija vizumskega režima za državljane vseh udeleženih strani, poročevalec priporoča, naj člani Odbora za državljanske svoboščine, pravosodje in notranje zadeve podprejo to poročilo.